

Lucerna OLGA, rozměry 17 x 17 x 37 cm,
výrobce Lene Bjerre, cena je 3700 Kč.
À LA MAISON

Když se nechce jít spát

Se zahradami je to jako s městy. Vhodně zvolené osvětlení jim přidá na tajuplnosti a kráse. Navíc nám poskytne ničím nenahraditelnou atmosféru, umocní kouzlo teplých večerů tak, že se nám ani nechce jít spát. Hezký pohled na osvětlenou noční zahradu je také přes okenní tabuli, a to i v zimním období, kdy je oblečena do bílého.

Zahradní svítidlo RUMEX z kolekce zahradních osvětlovacích systémů Garden Lights je vyrobeno v kombinaci hliníku a skla. Svítidlo je vybaveno 2W výměnnou LED žárovkou s patičkou G4. Cena 1750 Kč. K dostání na www.LED-ZAHRADA.cz.

Vybrat zahradě vhodné osvětlení není snadné, neboť každá je jiná a stejně se liší i naše představy a požadavky. Co se týče zdrojů světla, můžeme volit mezi solárním a elektrickým.

SOLÁRNÍ OSVĚTLENÍ

Při rozhodování, zda zvolíme solární nebo elektrické osvětlení, je třeba si uvědomit, co od něho vlastně očekáváme. Spokojíme se s tím, že nám osvětlení kromě základní orientace v zahradě navodí příjemnou atmosféru, zdůrazní její nejpůvabnější partie, případně se zhostí dekorativní role? Pokud je tomu tak, pak lze doporučit solární osvětlení. Současný trh nabízí zahradní solární svítidla určená jak k osvětlení detailů, tak i celků. Solární osvětlení vydávající jemné tlumené světlo má své výhody, mezi které patří především nižší náklady spojené s jeho provozem i pořízením. Ušetří nám nejen finance za energii a rozvody, ale i čas, neboť jeho instalace je velmi snadná. Většina svítidel je vybavena bodcem, který se jednoduše zapichne do země. Chceme-li časem v zahradě osvětlit jinou scénérii či detail, svítidlo jednoduše ze země vytáhneme a přemístíme. Solární svítidla nepotřebují ani spínač – lampy se rozsvítí, jakmile se setmí.

Velkou devízou solárních svítidel je i bezpečnost. V případě jejich použití nehrozí úraz elektrickým proudem.

Solární svítidla mají i své slabší stránky. Jde především o dobu provozu. K tomu, aby nám posvítila po dobu jedné hodiny, je třeba, aby se za jasného počasí nabíjela přibližně dvě a půl hodiny, ve dnech, kdy je zataženo, pak dvojnásobně dlouhý čas.

A na kolik nás vyjde solární svítidlo? Cenové rozpětí je velmi široké. Nejlevnější pořídíme již do stokoruny, speciální, která například mění barvy, se prodávají i za několik tisíc.

ELEKTRICKÁ SVÍTIDLA

V zahradách se nejčastěji používá elektrické osvětlení (s úspornými, halogenovými žárovkami či LED diodami) Jeho velkou výhodou je, že na rozdíl od solárního nám umožňuje volit různou intenzitu světla podle aktuální potřeby. Poskytne nám jak tlumené světlo vhodné k intimnímu posezení, tak dostatečné světlo třeba ke čtení. Realizace zahradního elektrického osvětlení se však neobejde bez samostatného venkovního podzemního kabelového rozvodu, jehož součástí jsou i vypínače a zásuvky určené do venkovního prostředí. Nabízejí se nám dvě možnosti:

Svítidlo Lanny je vyrobeno z galvanické oceli a potažené černou folií. Zdrojem světla je úsporná žárovka s označením E27, IP krytí 44. Vyrábí se v modré, zelené, červené a bílébarvě. Rozměry: výška 300 mm, 290 mm šířka. Cena 3590 Kč. EGLO

Violeta - světelný květináč
pro interiér i exteriér, bílé světlo –
cena 2800 Kč. JV POHODA

VĚTŠÍ ODOLNOST

Venkovní svítidla vzhledem k tomu, že jsou vystavena tvrdším podmínkám než interiérová, musejí disponovat větší odolností než interiérová. Jedním z nejdůležitějších požadavků, které musejí splňovat, je odolnost proti vniku cizích částic – prachu a vody – takzvaný stupeň krytí IP. Čím vyšší číslo, tím jsou svítidla odolnější. Nejpoužívanějším typem jsou svítidla s IP 44 či 54. Důležitá je také materiálová stálost a odolnost povrchových úprav. Korpus osvětlovacích těles může být kovový, dřevěný, kamenný, keramický, plastový nebo kombinovaný. Povrchovou úpravu mohou tvořit barevné laky, lazurovací laky zdůrazňující strukturu použitého materiálu (dřevo, kámen), bezbarvé laky na naleštěných kovech a kameni, glazura na keramice.

Můžeme zvolit klasickou sestavu, která je napájena 220 V, nebo se rozhodnout pro zahradní osvětlovací systémy na nízké napětí – svítidla, která jsou napájena 12 či 24 V. Výhodou rozvodu s 220 V je to, že v jeho rámci se mohou v zahradě vyřešit i zásuvky pro malou elektrickou mechanizaci. Elektrický kabel, schovaný v ochranných trubkách, se instaluje minimálně 80 cm hluboko a dříve, než se zahrne zeminou, je třeba ho ještě překrýt vrstvou cihel. Jde o to, abychom na něj nenarazili při zahradních pracích a zároveň byl dostatečně chráněn před hlodavci.

Vzhledem k tomu, že oprava elektrického venkovního osvětlení není snadnou záležitostí, aby k ní nemuselo dojít, měli bychom si již ve stadiu plánování přizvat k ruce odborníka, který se v případě systému na 220 V zhostí i samotné instalace.

Podstatně snazší, zvládne ji domácí kutil, je montáž zahradních osvětlovacích systémů na nízké napětí. V tomto případě jádro tvoří zapouzdřený, tedy odolný transformátor, který převádí proud ze sítě na výstupní napětí 12 V. Kabel stačí ukryt do mělké rýhy a překrýt zeminou, neboť takové napětí neublíží žádnému živému tvorovi.

Rozhodnete-li se pro elektrické zahradní osvětlení, nechte si do něho zabudovat i pohybové senzory. Svým automatickým rozsvěčováním při se-

bemenším pohybu v okolí přispívají k celkovému zabezpečení domu a jeho blízkosti. Výhodný je osvětlovací systém, který lze ovládat ze zahrady i z domu pomocí dálkového ovladače nebo soumrakového spínače časovačem.

JAK JE OSVÍTIT

Konečný výsledek osvětlení zahrady však nezáleží pouze na správné volbě druhu světla, ale i konkrétního typu osvětlení. Pro zdůraznění zajímavých partií zahrady se nejčastěji používají směrové reflektory. Jejich umístění záleží na tom, co hodláme osvětlit. Pokud se má osvětlit větší plocha, jako například trávník, svítidla je vhodné instalovat přímo u země a orientovat je ve směru pohledu pozorovatele. Při osvětlení keřů či stromů je nejlepší zdroj světla umístit u země tak, aby kužel světla směřoval nahoru. Spodní osvětlení, nejedná-li se o bodové, by se mělo používat s mírou, protože často rozptyluje.

Květinovým záhonům a zákoutím sluší osvětlení jak zespodu, tak shora. Důležitý je i tvar lampy. Kulové svítidly dokážou rovnoměrně osvětlit větší plochy, válcové se doporučují k osvětlení chodníků, reflektory jednotlivých objektů. Pro posezení, grilování, čtení apod. se nejvíce osvědčí jednoduché lampy.

Venkovní svítidlo OSRAM je ukázkou nadčasové kombinace nerez a matného skla. Zdroj světla: halogenová žárovka Halogen ECO 20W, G9. Cena 1309 Kč. V prodeji exkluzivně v BAUHAUS. OSRAM

Zahradní svítidlo RIGA LED je vyrobeno z nerezové oceli a čirého skla, šířka 130, výška: 350 mm. Zdrojem světla je žárovka s objímkou označení GU10, 1X1,28W. IP krytí IP44. K tomuto modelu ve stejném designu se dá koupit i svítidlo na stěnu a vyšší stojací. Cena 1690 Kč. EGLO

Svítidlo Kaleo je vyrobeno z ocelových pásků v černé barvě a mléčného skla. Zdrojem světla je úsporná žárovka s označením závitů E27. IP 54. Velikost svítidla je 575 mm, výška a základna 190mm. Cena 4290 Kč. EGLO

Venkovní svítidlo OSRAM. Nadčasová kombinace nerez a matného skla. Zdroj světla: halogenová žárovka Halogen ECO 20W, G9. Cena 1309 Kč V prodeji exkluzivně v BAUHAUS. OSRAM

Nový systém zahradních svítidel značky PANLUX vytvoří z vaší zahrady a skalky nádhernou přírodní kulisu při vaší večerní party či relaxačním letním posezení. Základem systému je svítidlo GARD, které může být spínáno senzorem a může mít i zásuvku 230V. Do této zásuvky nebo do speciální svorkovnice pak můžete zapojit driver se svítidly OKO 1 a OKO 3, kterými nasvítíte skalky, keříčky, prostě vytvoříte kulisy podobně jako na divadelní scéně. Celý systém může automaticky spínat soumrakový spínač, který poskytne opravdový komfort.

Více naleznete na 111 straně tohoto časopisu a na www.panlux.cz

Světelný květináč Palma Light lze použít jak v interiéru, tak exteriéru, bílé světlo. Cena 6070 Kč. JV POHODA

Nástěnné svítidlo Topix L X je vyrobeno z hliníku. Zdroj: 2 x výkonová LED 3,5W, cena 8270 Kč bez DPH. DELTA LIGHT

Svícen Gerda je vyroben z mangrového dřeva. Má průměr 19 cm, výšku 24 cm, větší verze průměr 25 cm, výšku 34 cm. Cena 3700 Kč. À LA MAISON

RICHMOND - skleněná lucerna s koženými řemínky z kůže vodního buvola. Výrobce Balmuir, průměr 20 cm, výška 40 cm. Cena 6450 Kč. À LA MAISON

OHEŇ JE OHEŇ

Řada lidí k navození atmosféry letního večera používá živý oheň. Může mít podobu loučí, lucerniček, v nichž se topí olej, případně gelem, nejčastěji však svíček. Trh nám nabízí nejrůznější druhy – od těch obyčejných až po dražší vonné, které nám nejen posvítí, ale vzduch i příjemně provoní, nebo různé designové svíčky s prodlouženou dobou hoření. Během večerů, kdy naši pohodu narušuje hmyz, oceníme svíčky, které ho odpuzují. Svíčky, lucerny a louče mají pouze jednu slabší stránku. Neměli bychom je nechat bez dozoru, oheň je oheň a z důvodu nebezpečí vzniku požáru se musí hlídat.

Alena Vondráková
Foto: archiv firem

Letní kolekce svíček v barvách a designech moře je vhodná k osvětlení teras, pergol a romantických posezení cena od 30 Kč/kus. MANUFATURA VÁLA, ruční výroba svíček

SYSTÉM ZAHRADNÍCH SVÍTIDEL

již od **595,- Kč**

GARD
ALUMINIUM

již od **395,- Kč**

OKO
ALUMINIUM

již od **895,- Kč**

OKO 3
ALUMINIUM